

บทที่ 1

บทนำ

1. ความเป็นมาและสภาพปัญหา

สิทธิของประชาชนในการเข้าถึงกระบวนการยุติธรรมทางอาญานั้น เป็นการกำหนดหลักการเพื่อป้องกันและควบคุมการใช้อำนาจของรัฐและเป็นหลักประกันให้การมีชีวิตและความมั่นคงในชีวิตและร่างกายของประชาชนอันเป็นพื้นฐานสำคัญของหลักนิติธรรม ดังนั้น รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2550 จึงได้กำหนดหลักการเกี่ยวกับการเข้าถึงกระบวนการยุติธรรม (Access to Justices) ไว้ในมาตรา 40 ว่า บุคคลย่อมมีสิทธิในกระบวนการยุติธรรม ดังต่อไปนี้

- (1) สิทธิเข้าถึงกระบวนการยุติธรรมได้โดยง่าย สะดวก รวดเร็ว และทั่วถึง
- (2) สิทธิพื้นฐานในกระบวนการพิจารณา ซึ่งอย่างน้อยต้องมีหลักประกันขั้นพื้นฐานเรื่องการได้รับการพิจารณาโดยเปิดเผย การได้รับทราบข้อเท็จจริงและตรวจเอกสารอย่างเพียงพอ การเสนอข้อเท็จจริง ข้อโต้แย้ง และพยานหลักฐานของตน การคัดค้านผู้พิพากษาหรือตุลาการ การได้รับการพิจารณาโดยผู้พิพากษาหรือตุลาการที่นั่งพิจารณา คดีครบองค์คณะและการได้รับทราบเหตุผลประกอบคำวินิจฉัย คำพิพากษาหรือคำสั่ง
- (3) บุคคลย่อมมีสิทธิที่จะให้คดีของตนได้รับการพิจารณาอย่างถูกต้อง รวดเร็ว และเป็นธรรม
- (4) ผู้เสียหาย ผู้ต้องหา โจทก์ จำเลย คู่กรณี ผู้มีส่วนร่วมได้เสีย หรือพยานในคดีมีสิทธิได้รับการปฏิบัติที่เหมาะสมในการดำเนินการตามกระบวนการยุติธรรม รวมทั้งสิทธิในการได้รับการสอบสวนอย่างถูกต้อง รวดเร็ว เป็นธรรม และการไม่ให้ถ้อยคำเป็นปฏิปักษ์ต่อตนเอง

(5) ผู้เสียหาย ผู้ต้องหา จำเลย และพยานในคดีอาญา มีสิทธิได้รับความคุ้มครองและความช่วยเหลือที่จำเป็นและเหมาะสมจากรัฐ ส่วนค่าตอบแทน ค่าทดแทนและค่าใช้จ่ายที่จำเป็น ให้เป็นไปตามที่กฎหมายบัญญัติ

(6) เด็ก เยาวชน สตรี ผู้สูงอายุ หรือผู้พิการหรือทุพพลภาพ ย่อมมีสิทธิได้รับความคุ้มครองในการดำเนินกระบวนการพิจารณาคดีอย่างเหมาะสม และย่อมมีสิทธิได้รับการปฏิบัติที่เหมาะสมในคดีที่เกี่ยวกับความรุนแรงทางเพศ โดย มาตรา 40 ยังคงหลักการเดิมตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2540 ที่ปรับปรุงจากมาตรา 237 ถึง มาตรา 247 โดยไม่ได้บัญญัติรายละเอียดไว้ในรัฐธรรมนูญอีก เนื่องจากได้บัญญัติไว้ในประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาและกฎหมายที่เกี่ยวข้องแล้ว หากบัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญจะทำให้การปรับปรุงเพื่อเพิ่มสิทธิและเสรีภาพของประชาชนในการเข้าถึงกระบวนการยุติธรรมทางอาญาทำได้ยากมากขึ้น

การเข้าถึงกระบวนการยุติธรรมหรือความยุติธรรมนั้น มีรากฐานมาจากการยอมรับว่าสังคมประชาธิปไตยนั้น ประชาชนทุกคนมีสิทธิในการได้รับความยุติธรรมทางสังคมอย่างเท่าเทียมกัน โดยเฉพาะอย่างยิ่งความยุติธรรมในการเข้าถึงกระบวนการยุติธรรมของรัฐ เพราะมีผลกระทบต่อเนื้อต่อชีวิต ร่างกาย เสรีภาพ ทรัพย์สินของบุคคลโดยตรงและความสงบเรียบร้อยของสังคมส่วนรวม กล่าวคือ เมื่อมีการกระทำความผิดทางอาญาเกิดขึ้น หน้าที่ในการดำเนินคดีโดยหลักแล้วตกอยู่แก่รัฐซึ่งรัฐจำเป็นต้องหาดุลยภาพระหว่างการจัดการกับอาชญากรรมด้วยการนำตัวผู้กระทำความผิดมาลงโทษอย่างมีประสิทธิภาพ และการคุ้มครองสิทธิเสรีภาพของบุคคลมิให้ถูกล่วงละเมิด จากการกระทำอันมิชอบของเจ้าพนักงาน ส่งผลให้กระบวนการยุติธรรมทางอาญานอกจากการมุ่งเอาตัวผู้กระทำความผิดมาลงโทษแล้วยังให้ความสำคัญกับการสร้างหลักประกันแก่สิทธิเสรีภาพของประชาชนซึ่งรวมถึงการให้ความคุ้มครองต่อผู้เสียหาย และจำเลยในคดีอาญาด้วย

กระบวนการยุติธรรมภายใต้ระบอบการปกครองแบบเสรีประชาธิปไตยในประเทศไทยได้เน้นหนักไปที่การคุ้มครองสิทธิของผู้ถูกกล่าวหา ผู้ต้องหาหรือจำเลย โดยละเลยสิทธิของผู้เสียหายในคดีอาญา ทั้งที่ในความเป็นจริงแล้วผู้เสียหายในคดีอาญาต้องตกเป็น ผู้ที่ได้รับผลร้ายจากการกระทำความผิดอาญาเกี่ยวกับชีวิต ร่างกาย จิตใจตลอดจน

ทรัพย์สินซึ่งในบางกรณีไม่สามารถที่จะเยียวยาให้กลับคืนสู่สภาพเดิมได้ เช่น ถูกฆ่า ถูกข่มขืนถูกทำให้พิการตลอดจนผลกระทบทางด้านจิตใจที่หวาดกลัวต่ออาชญากรรม ภายหลังจากการตกเป็นเหยื่อของผู้กระทำผิด เป็นต้น

แม้ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา จะมีหลักประกันในการคุ้มครองสิทธิผู้เสียหาย โดยให้อำนาจผู้เสียหายในการดำเนินคดีกับผู้กระทำความผิดได้อย่างกว้างขวางในความผิดอาญาที่ผู้เสียหายได้รับความเสียหายโดยตรง เช่น ผู้เสียหายมีสิทธิเป็นโจทก์ฟ้องคดีอาญาเอง หรือมีสิทธิยื่นคำร้องขอเข้าเป็นโจทก์ร่วมกับพนักงานอัยการ โจทก์ แต่อย่างไรก็ตาม การใช้สิทธิในการดำเนินคดีอาญาของผู้เสียหายนั้นกลับไม่ได้ รับการรับรองและคุ้มครองตามกฎหมายให้อำนาจในการดำเนินคดีได้เท่าเทียมกับการดำเนินคดีโดยภาครัฐ ซึ่งมีข้อจำกัดสิทธิต่าง ๆ ในการดำเนินคดีไม่ว่าจะเป็นเรื่อง การไม่ได้รับการช่วยเหลือในเรื่องค่าใช้จ่ายในการดำเนินคดี การที่ผู้เสียหายต้องแบกรับภาระเรื่องค่าฤชาธรรมเนียม กรณีฟ้องเป็นคดีแพ่งต่างหาก หรือฟ้องเป็นคดีแพ่ง เกี่ยวเนื่องกับคดีอาญา ซึ่งผู้เสียหายที่เป็นคนยากจน และไม่มีความรู้ทางกฎหมาย ไม่สามารถที่จะเข้าถึงกระบวนการยุติธรรมได้เลย

การที่ผู้เสียหายใช้สิทธิในการฟ้องคดีโดยตนเองมิได้มุ่งหมายที่จะเป็นการใช้สิทธิ เพียงเพื่อถ่วงดุลและตรวจสอบอำนาจรัฐ หรือมุ่งหวังที่จะแก้แค้นทดแทน โดยต้องการ นำตัวผู้กระทำผิดมาลงโทษเท่านั้น แต่สิ่งที่ผู้เสียหายต้องการจากกระบวนการยุติธรรม คือ การได้รับการเยียวยาความเสียหายที่เกิดขึ้น ทั้งจากทางภาครัฐหรือผู้กระทำผิด

การคุ้มครองสิทธิของผู้เสียหาย รัฐได้มีความพยายามแก้ไขปัญหาดังกล่าว เช่น การให้สิทธิผู้เสียหายในการเรียกร้องค่าสินไหมทดแทนตามมาตรา 44/1 หรือมีแนวคิดที่จะนำหลักการของกระบวนการยุติธรรมเชิงสมานฉันท์มาใช้เพื่อเยียวยา ก็ไม่อาจเยียวยาผู้เสียหายได้อย่างแท้จริง เนื่องจากการแก้ไขปัญหาดังกล่าวไม่อาจบรรลุผลได้ในทางปฏิบัติ เพราะการดำเนินกระบวนการยุติธรรมทางอาญา โดยอาศัยช่องทางของประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ซึ่งเป็นช่องทางหลักนั้นพบว่ามีความเข้มงวด เคร่งครัด เนื่องจากระบบกฎหมายในประเทศไทย มีพื้นฐานนำหนักไปในระบบกล่าวหา ซึ่งผู้กล่าวหาจะต้องเป็นผู้เสียหายที่ได้รับความเสียหายโดยตรง และมีหน้าที่นำพยานหลักฐานมาพิสูจน์ความผิดของจำเลย หากพยานหลักฐานของโจทก์ยังมีความสงสัยอยู่

ตามสมควร ศาลก็จะยกฟ้องของโจทก์ แม้กระทั้งการเข้าเป็นโจทก์ร่วมกับพนักงานอัยการที่ถือว่าเป็นสิทธิของผู้เสียหาย ก็ถูกจำกัดการเข้าไปมีส่วนร่วมในขั้นตอนต่าง ๆ เช่น พนักงานอัยการมีอำนาจร้องขอต่อศาลสั่งให้ผู้เสียหายกระทำหรือละเว้นการกระทำ เมื่อพนักงานอัยการเห็นว่า ผู้เสียหาย จะทำให้คดีของอัยการเสียหายได้ ทำให้เห็นว่า แม้ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาที่ให้สิทธิแก่ผู้เสียหายในการที่ฟ้องร้องดำเนินคดีอาญาได้ก็ตาม แต่การใช้สิทธิดังกล่าว มีปัญหาทางกฎหมายที่เป็นอุปสรรคมิให้ผู้เสียหายไม่สามารถเข้าถึงความยุติธรรมโดยแท้จริง

บทบัญญัติในประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 30 ได้ให้สิทธิผู้เสียหายเข้าร่วมเป็นโจทก์กับพนักงานอัยการ โดยผู้เสียหายสามารถยื่นคำร้องขอเข้าเป็นโจทก์ร่วมในเวลาใด ๆ ก็ได้ก่อนศาลชั้นต้นมีคำพิพากษา อันเป็นการนำหลักการฟ้องคดีอาญาโดยประชาชนของประเทศอังกฤษมาใช้ในประเทศไทย แต่เมื่อศึกษาเปรียบเทียบกับระบบคุ้มครองสิทธิผู้เสียหายของประเทศไทยกับระบบคุ้มครองสิทธิในการดำเนินคดีของผู้เสียหายในต่างประเทศแล้ว พบว่าการให้สิทธิการเข้าถึงกระบวนการยุติธรรมการเข้าถึงกระบวนการยุติธรรมทางอาญาของผู้เสียหายในการดำเนินคดีอาญาตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาเกี่ยวกับการเข้าเป็นโจทก์ร่วมกับพนักงานอัยการของผู้เสียหายยังมีข้อจำกัดอยู่หลายประการ ซึ่งเป็นอุปสรรคในการเข้าถึงกระบวนการยุติธรรมทางอาญาของผู้เสียหาย ดังนี้

1) ปัญหาเกี่ยวกับการตีความหมายของผู้เสียหาย

การเข้าเป็นโจทก์ร่วมกับพนักงานอัยการนั้น ศาลตีความหมายของคำว่าผู้เสียหายว่า ต้องเป็นผู้เสียหายโดยนิตินัย และต้องเป็นผู้เสียหายที่ได้รับความเสียหายจากการกระทำความผิดนั้น ๆ โดยตรง ทั้งที่ความผิดบางฐานความผิดก็ก่อให้เกิดความเสียหายแก่ผู้เสียหายด้วย แต่ผู้เสียหายไม่อาจที่จะเข้าร่วมเป็นโจทก์กับพนักงานอัยการได้ เนื่องจากการตีความที่จำกัดของศาลฎีกาดังกล่าว

2) ปัญหาเกี่ยวกับการแจ้งสิทธิแก่ผู้เสียหาย

เมื่อพนักงานอัยการยื่นฟ้องคดีอาญา ผู้เสียหายมีสิทธิยื่นคำร้องขอเข้าเป็นโจทก์ร่วมกับพนักงานอัยการตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 30 ได้ แต่เนื่องจากประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ไม่ได้กำหนดหน้าที่ในการแจ้งให้

ผู้เสียหายทราบถึงสิทธิในการเข้าเป็นโจทก์ร่วมกับพนักงานอัยการ หรือแม้แต่การแจ้งกำหนดนัดในการยื่นคำฟ้องแก่ผู้เสียหาย ทำให้ผู้เสียหายไม่ทราบระยะเวลาในการยื่นคำร้องขอเข้าเป็นโจทก์ร่วมทำให้ผู้เสียหายไม่ได้ขอเข้าร่วมเป็นโจทก์กับพนักงานอัยการ หากศาลชั้นต้นพิจารณาคดีอาญาและมีคำพิพากษายกฟ้องเฉพาะข้อเท็จจริงข้อใดข้อหนึ่งแล้วพนักงานอัยการไม่อุทธรณ์ฎีกา ย่อมทำให้ข้อเท็จจริงในส่วนนั้นเป็นที่ยุติ หากผลของคดีอาญาไม่เป็นไปตามที่ผู้เสียหายคาดหวังหรือต้องการแล้ว เมื่อผู้เสียหายมิได้เข้ามาเป็นโจทก์ในคดีอาญาร่วมกับพนักงานอัยการก่อนศาลชั้นต้นพิพากษา ผู้เสียหายจึงไม่สามารถยื่นอุทธรณ์เพื่อคัดค้านคำพิพากษาในส่วนคดีอาญาได้

3) ปัญหาการใช้สิทธิเรียกค่าสินไหมทดแทนจากจำเลย

ปัญหาเกี่ยวกับผู้ที่มีสิทธิยื่นคำร้องตามมาตรา 44/1 วรรคหนึ่ง เนื่องจากประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 44/1 ได้บัญญัติว่า “ในคดีอาญาที่พนักงานอัยการเป็นโจทก์ ผู้เสียหายมีสิทธิยื่นคำร้อง . . .” โดยมีได้ระบุว่าผู้เสียหายต้องเป็นผู้เสียหายโดยนิตินัยตามความหมายของผู้เสียหายในประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา หรือเป็นเพียงผู้เสียหายที่ได้รับความเสียหายตามบทบัญญัติเกี่ยวกับละเมิดในประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์เท่านั้น ก็สามารถยื่นคำร้องได้ ทำให้เกิดข้อโต้แย้งว่า ผู้เสียหายที่สามารถยื่นคำร้องตามมาตรา 44/1 ต้องเป็นผู้เสียหายตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาหรือเป็นเพียงผู้เสียหายตามความรับผิดชอบละเมิดเท่านั้น

นอกจากนี้ ยังมีปัญหาในเรื่องความ ความสัมพันธ์ระหว่างคำร้องขอเข้าร่วมเป็นโจทก์กับพนักงานอัยการกับคำร้องขอให้ชดใช้ค่าสินไหมทดแทนจากจำเลยตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา นั้นยังแยกออกจากกันโดยชัดเจนทำให้เกิดปัญหากรณีที่ผู้เสียหายเข้าร่วมเป็นโจทก์แต่ไม่ได้ร้องขอให้ชดใช้ค่าสินไหมทดแทนไม่มีสิทธิได้รับค่าสินไหมทดแทน หรือกรณีที่ผู้เสียหายขอให้ชดใช้ค่าสินไหมทดแทนแต่ไม่ได้ขอเข้าร่วมเป็นโจทก์ ไม่อาจดำเนินคดีในส่วนอาญาได้

4) ปัญหาเกี่ยวกับการบังคับคดี

แม้ว่าประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 50 จะกำหนดให้ผู้เสียหายสามารถที่จะเรียกร้องค่าสินไหมทดแทนจากจำเลยโดยการยื่นคำร้องตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 44/1 ได้ เมื่อศาลมีคำพิพากษาให้จำเลย

ชดใช้ค่าสินไหมทดแทนแก่ผู้เสียหายถือว่าผู้เสียหายเป็นเจ้าหนี้ตามคำพิพากษาในส่วน
แพ่ง สามารถที่จะเรียกให้จำเลยชดใช้ค่าเสียหายได้โดยไม่ต้องไปฟ้องร้องคดีแพ่งอีก
แต่ผู้เสียหายกลับไม่ได้รับช่วยเหลือในการบังคับเอาค่าสินไหมทดแทนจากจำเลย
ผู้เสียหายต้องไปดำเนินการบังคับคดีเช่นเดียวกับโจทก์ในคดีแพ่งทั่วไปทำให้เกิดภาระ
กับผู้เสียหายในการดำเนินการบังคับคดีเพื่อให้ได้รับการชดใช้ค่าสินไหมทดแทน

ถึงแม้ว่า รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2550 มาตรา 40 (1)-(6) จะ
บัญญัติถึงสิทธิต่าง ๆ ของผู้เสียหาย หรือเหยื่ออาชญากรรมไว้รวมทั้งมีเนื้อหาที่ค่อนข้าง
ส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิของประชาชนให้เข้าถึงกระบวนการยุติธรรมให้มากที่สุด
แต่ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2550 เป็นเพียงเครื่องมือหนึ่งที่จะนำไปสู่
เป้าหมายการส่งเสริม การคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพของประชาชน สิ่งที่น่าสนใจคือ
กฎหมายในลำดับรองลงมา อันได้แก่ ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา แม้ว่า
จะมีการแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ถึง 29 ครั้ง แต่ก็พบว่า
ไม่อาจขจัดปัญหาของขั้นตอนการดำเนินคดีที่ยุ่งยาก ความเคร่งครัดในการบังคับใช้
กฎหมาย ที่มุ่งให้ความคุ้มครองหรือความสำคัญกับจำเลยมากเกินไปทำให้สิทธิของผู้เสียหาย
หรือเหยื่ออาชญากรรม ในการเข้าถึงกระบวนการยุติธรรมทางอาญาไม่ได้รับความสนใจ
จากองค์กรในกระบวนการยุติธรรมทางอาญาเท่าที่ควร

ดังนั้น จึงเห็นสมควรศึกษาถึงปัญหาการใช้สิทธิของผู้เสียหายในการเข้าร่วม
เป็นโจทก์กับพนักงานอัยการตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ว่ามีปัญหา
ในเรื่องของข้อจำกัดหรืออุปสรรคในการเข้าถึงกระบวนการยุติธรรมทางอาญาตาม
รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ฉบับปัจจุบันหรือไม่ รวมทั้งศึกษาแนวทางแก้ไข
และมาตรการทางกฎหมายที่จะสามารถให้ผู้เสียหายที่จะได้รับการช่วยเหลือและเข้าถึง
กระบวนการยุติธรรมได้มากยิ่งขึ้น

2. วัตถุประสงค์ของการศึกษา

2.1 เพื่อศึกษาถึงประวัติ ความเป็นมา แนวคิด ทฤษฎี วิวัฒนาการ และหลักการ เกี่ยวกับการคุ้มครองสิทธิของผู้เสียหายในการเข้าถึงกระบวนการยุติธรรมทางอาญา

2.2 เพื่อศึกษาถึงมาตรฐานการคุ้มครองสิทธิของผู้เสียหายตามกฎหมายระหว่าง ประเทศและกฎหมายต่างประเทศที่เกี่ยวกับการคุ้มครองสิทธิของผู้เสียหายในการดำเนิน กระบวนพิจารณาคดีอาญา

2.3 เพื่อวิเคราะห์ถึงปัญหาสิทธิการเข้าถึงกระบวนการยุติธรรมทางอาญาของ ผู้เสียหายในการดำเนินคดีอาญาตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาเกี่ยวกับ การเข้าเป็นโจทก์ร่วมกับพนักงานอัยการของผู้เสียหาย

2.4 เพื่อศึกษาหาแนวทางแก้ไขปัญหาคู่คุ้มครองสิทธิการเข้าถึงกระบวนการ ยุติธรรมทางอาญาของผู้เสียหายในการดำเนินคดีอาญาตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณา ความอาญาเกี่ยวกับการเข้าเป็นโจทก์ร่วมกับพนักงานอัยการของผู้เสียหาย เพื่อให้ สอดคล้องกับบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2550 มาตรา 40

3. สมมติฐานของการศึกษา

สิทธิของผู้เสียหายนั้นยังไม่ได้รับการคุ้มครองเท่าที่ควร เนื่องจากยังมีปัญหา ในการเข้าร่วมเป็นโจทก์กับพนักงานอัยการตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 30 ในเรื่องการตีความหมายของผู้เสียหาย ปัญหาการแจ้งสิทธิ ปัญหาเรื่องการ เรียกค่าสินไหมทดแทนและการบังคับคดีค่าสินไหมทดแทนจากจำเลยอันเป็นอุปสรรค ทำให้การเข้าถึงกระบวนการยุติธรรมของผู้เสียหายเป็นไปด้วยความยากลำบาก จึง จำเป็นต้องหามาตรการทางกฎหมายแก้ไขปัญหาดังกล่าวเพื่อให้เกิดความชัดเจนในการ คุ้มครองผู้เสียหายมากยิ่งขึ้น

4. ขอบเขตของการศึกษา

ศึกษาเกี่ยวกับประวัติ ความเป็นมา แนวคิด ทฤษฎีวิวัฒนาการและหลักเกณฑ์แห่งกฎหมายเกี่ยวกับการคุ้มครองสิทธิของผู้เสียหายในการเข้าถึงกระบวนการยุติธรรมทางอาญาตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2550 และประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาของประเทศไทย กฎหมายต่างประเทศ ได้แก่ ประเทศอังกฤษ ประเทศฝรั่งเศสและประเทศสหรัฐอเมริกา ปรากฏว่าด้วยหลักความยุติธรรมขั้นพื้นฐานของผู้เสียหายหรือเหยื่ออาชญากรรม และการใช้อำนาจโดยมิชอบ ค.ศ. 1985 แสดงการณว่าด้วยสิทธิของเหยื่อของอาชญากรรมในกระบวนการยุติธรรมทางอาญารวมทั้งศึกษาถึงมาตรการทางกฎหมายที่จะสามารถให้ผู้เสียหายได้รับการช่วยเหลือและการเยียวยาที่เหมาะสมจากรัฐ

5. วิธีดำเนินการศึกษา

การศึกษานี้ใช้การวิจัยเอกสาร (Documentary Research) เป็นหลัก โดยทำการค้นคว้ารวบรวมจากเอกสาร สิ่งพิมพ์ต่าง ๆ ทั้งภาษาไทยและภาษาต่างประเทศ ประกอบด้วย บทความ วารสาร งานวิจัย วิทยานิพนธ์ ตำรากฎหมาย เอกสารประกอบการสัมมนา รายงานการประชุมของคณะกรรมการพิจารณาร่างกฎหมาย คำพิพากษากฎีกา ตั๋วบทกฎหมาย สื่ออิเล็กทรอนิกส์ และเอกสารอื่น ๆ รวมทั้งการสอบถามจากผู้รู้และผู้ปฏิบัติงานในหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง

6. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

6.1 ทำให้ทราบถึงประวัติ ความเป็นมา แนวคิด ทฤษฎี วิวัฒนาการ และหลักการ เกี่ยวกับการคุ้มครองสิทธิของผู้เสียหายในการเข้าถึงกระบวนการยุติธรรมทางอาญา

6.2 ทำให้ทราบถึงมาตรฐานการคุ้มครองสิทธิของผู้เสียหายตามกฎหมายระหว่าง ประเทศและกฎหมายต่างประเทศที่เกี่ยวกับการคุ้มครองสิทธิของผู้เสียหายในการดำเนิน กระบวนพิจารณาคดีอาญา

6.3 ทำให้ทราบถึงปัญหาเกี่ยวกับสิทธิการเข้าถึงกระบวนการยุติธรรมทางอาญา ของผู้เสียหายในการดำเนินคดีอาญาตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาโดย ศึกษาในกรณีที่ผู้เสียหายเข้าร่วมเป็นโจทก์กับพนักงานอัยการ

6.4 ทำให้ทราบปัญหาเกี่ยวกับสิทธิการเข้าถึงกระบวนการยุติธรรมทางอาญาของ ผู้เสียหายในการดำเนินคดีอาญาตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาโดยศึกษา ในกรณีที่ผู้เสียหายเข้าร่วมเป็นโจทก์กับพนักงานอัยการว่าสิทธิตามกฎหมายดังกล่าว มีความสอดคล้องกับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยฉบับปัจจุบันหรือไม่ อย่างไร และเมื่อวิเคราะห์ เปรียบเทียบถึงการคุ้มครองสิทธิของผู้เสียหายในกรณีการเข้าร่วมเป็น โจทก์กับพนักงานอัยการตามมาตรฐานของกฎหมายระหว่างประเทศและกฎหมาย ต่างประเทศแล้วสามารถหามาตรการที่เหมาะสมและสอดคล้องกับการคุ้มครองสิทธิ ของผู้เสียหายในคดีอาญาของไทย